

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce: **Bc. T. Ch.**, bytem, zastoupen JUDr. Petrem Veselým, advokátem se sídlem Nerudova 348, 432 01 Kadaň, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 00 Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 30. 6. 2016, č. j. MPSV-2016/140475-921,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce napadá včasnou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2016, č. j. MPSV-2016/140475-921, sp. zn. SZ/526/2012/9S-JMK (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Brně (dále jen „úřad práce“) ze dne 10. 7. 2012, č. j. 24783/2012/BBA (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), podle ust. § 90 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a to tak, že se prvostupňové rozhodnutí mění a podle ust. § 4 odst. 1, § 7, § 8 odst. 2 písm. b), § 9, § 11 odst. 2 písm. b), § 14 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění podle pozdějších předpisů

(dále jen „zákona o sociálních službách“), se příspěvek na péči snižuje z 8 000 Kč na 4 000 Kč měsíčně ode dne 1. 7. 2016. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o odejmutí příspěvku na péči ode dne 1. 8. 2012.

Žalobce podal první odvolání dne 24. 7. 2012, o němž žalovaný rozhodl dne 22. 2. 2013 rozhodnutím č. j. MPSV-UM/8092/12/9S-JMK. Následně dne 7. 6. 2013 Ministryně práce a sociálních věcí pod č. j. 2013/19456-91/51-2 rozhodla dle ust. § 97 odst. 3 správního řádu tak, že se rozhodnutí ode dne jeho právní moci zrušuje a věc se vrací žalovanému do stádia odvolacího řízení. Poté žalovaný vydal dne 15. 8. 2013 své druhé meritorní rozhodnutí, č. j. MPSV-UM/13286/13/4S-JMK. Dne 21. 10. 2013 podal znovu odvolání, které bylo dne 21. 10. 2013 doručeno na úřad práce, na něž úřad práce reagoval neformálním dopisem ze dne 29. 10. 2013, č. j. 8657/2013/BBA – proti kterému účastník řízení rovněž podal odvolání. Druhé odvolání žalobce v téže věci proti pravomocnému rozhodnutí úřadu práce žalovaný zamítl jako nepřípustné rozhodnutím ze dne 26. 3. 2014, č. j. MPSV-UM/1828/14/4S-JMK. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 29. 7. 2015, č. j. 41 A 50/2015-27. Následně na základě žaloby bylo rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2013, č. j. MPSV-UM/13286/13/4S-JMK, zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 4. 11. 2015, č. j. 41 A 83/2013-173. Poté bylo žalovaným vydáno napadené rozhodnutí ze dne 30. 6. 2016, č. j. MPSV-2016/140475-921.

Dle žalobce je napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení nezákonné a požaduje, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno pro nezákonnost nebo prohlášeno za nicotné. Dle žalobce úřad práce nikdy nevydal prvostupňové rozhodnutí, a to z důvodu, že nesplnil požadavky § 25 odst. 4 o sociálních službách ve spojení s nálezem Ústavního soudu ze dne 27. 8. 2009, sp. zn. II. ÚS 264/09 a nepřiložil k rozhodnutí posudek. V případě, že nebylo prvoinstanční rozhodnutí vydáno, napadené rozhodnutí bylo vydáno předčasně a je tedy buď nezákonné, nebo nicotné.

K tomu žalobce dále uvádí následující skutečnosti. V roce 2012 Výbor pro sociální politiku Parlamentu ČR podal pozměňovací návrh, který úřadu práce přikázal přikládat posudek k rozhodnutí. Podle Generálního ředitelství Úřadu práce se tak však neděje. Dle žalobce zákonodárce požadoval, aby posudek, který je neopominutelný důkaz, byl doručen, neboť bez znalosti posudku by se účastník nemohl efektivně odvolat.

Přijetí praxe úřadu práce o nepřiložení posudku by vedlo k absurdním závěrům, neboť úřady práce mají omezené návštěvní hodiny, počet klientů neustále roste a čekací doby jsou neúměrně vysoké a mnohdy se na klienty daný den neodstane. Dále žalobce namítá, že neposkytnutím posudku mu úřad práce ztížil podat odvolání, neboť nemá přesné povědomí o tom, proti čemu se odvolává. Dle žalobce i ombudsman předmětné ustanovení chápe stejně jako žalobce. Dodal, že se jeho zástupkyně snažila požádat žalovaného o opětovné doručení, přičemž jí bylo řečeno Mgr. Š., že to již není nutné, neboť na posudky nebude brán zřetel. Nakonec byl dodán pouze jeden posudek MUDr. B.

Žalovaný se k věci vyjádřil nesouhlasným stanoviskem k žalobě a dodal, že ust. § 25 odst. 4 zákona o sociálních službách nepředpokládá, že by dané posouzení mělo být nedílnou

součástí meritorního rozhodnutí a s tímto spojeno, ani že bude celý posudek okopírován do rozhodnutí, nýbrž že podstatné skutečnosti plynoucí z posouzení budou vtěleny do rozhodnutí. Analogicky stejně jako např. znalecké posudky nejsou nedílnou součástí soudních rozhodnutí, ale jsou z nich čerpány relevantní skutečnosti.

K žalobci citovanému nálezu Ústavního soudu žalovaný uvedl, že se tento týkal skutečnosti, že v konkrétním odeslaném rozhodnutí účastníku řízení chyběly jeho konkrétní strany, přičemž se však nejedná o případ žalobce. Při obdržení prvostupňového rozhodnutí žádné námitky o neúplnosti nenamítal a ani v průběhu dalšího řízení neuváděl. Kopie posouzení zdravotního stavu žalobce mohly být vyžádány a pořízeny žalobcem kdykoliv během správního řízení. Dle žalovaného úřad práce ve svém rozhodnutí uvedl všechny skutečnosti, které byly obsahem posudku.

Žalovaný nepřikládal kopii posouzení zdravotního stavu žalobce k rozhodnutí, neboť mu jeho kopie byla zaslána spolu s písemností „*vyrozumění o pokračování řízení*“. Rovněž i napadené rozhodnutí obsahovalo stěžejní body posouzení.

K námitce omezených návštěvních hodin žalovaný doplňuje, že po domluvě s konkrétním pracovníkem lze vždy sjednat termín jednání s konkrétním datem a časem. Ze spisové dokumentace nevyplývá, že by žalobce takové možnosti využil. Stejně tak v případě žalobcem tvrzené krátké lhůtě k podání odvolání žalovaný uvádí, že je možné podat blanketní odvolání a následně jej ve stanovené lhůtě doplnit.

K závěru žalovaný dodal, že Nejvyšší správní soud se v minulosti opakovaně zabýval řízeními ve věci příspěvku na péči, nikdy však nezpochybnil používaný postup doručování rozhodnutí ve věci.

V replice žalobce dodává, že žaloba je důvodná předně z důvodu, že v rozhodnutí nejsou podstatné části posudku vtěleny tak, jak je judikatorně definoval Nejvyšší správní soud. Pokud žalovaný použil analogii, že v případě rozsudků soudů se také nepřikládají posudky, žalovaný zapomíná na názor doktríny a Ústavního soudu, že použití analogie ve veřejném právu je krajně nevhodné a především v občanském soudním řádu ani soudním řádu správním není žádná podobná věta, že žadatel obdrží posudek, tedy nelze o analogii mluvit. Žalovaný poukazuje na výklad § 50 správního řádu a nevysvětluje, proč zákonodárce větu „*posudek je součástí rozhodnutí, který obdrží žadatel*“ přidal a je nadbytečná. Výklad žalobce nezasahuje na rozdíl od výkladu žalovaného do žádného ze základních práv, a proto by se měl použít. Dále žalobce tvrdí, že není pravdou, že by žalobce nekompletnost rozhodnutí nenamítal, neboť tak činil neustále. Již na takovou námitku reagoval žalovaný, dané vyjádření vypracovala dr. P. - odpověď na kasační stížnost č. j. 4 Ads 250/2014. Navíc dle žalobce neexistuje žádná taková povinnost žalobce. Dále uvedl, že pokud Nejvyšší správní soud nikdy nezpochybnil namítaný postup úřadu práce, je to jen z důvodu, že tato otázka nebyla nikdy řešena. Žalovaný taktéž pominul, že Veřejný ochránce práv vykládá zákon stejně jako žalobce.

Posouzení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

Přitom krajský soud vycházel při posouzení věci ze skutkového a právního stavu v době vydání napadeného rozhodnutí. V souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Předně soud uvádí, že žalobce nenapadá zákonnost napadeného rozhodnutí, nýbrž rozhodnutí úřadu práce ze dne 10. 7. 2012, č. j. 24783/2012/BBA. Žaloba se v podstatě týká jediné námitky. Žalobce má za to, že rozhodnutí vydané úřadem práce je nezákonné či nicotné, a to proto, že dle § 25 odst. 4 zákona o sociálních službách měl být součástí prvostupňového rozhodnutí i posudek lékaře OSSZ posuzující zdravotní stav žalobce, což se nestalo.

Krajský soud v Brně si připojil správní spis a z něho zjistil, že dne 10. 7. 2012 ve věci příspěvku na péči vydané pod č. j. 24783/2012/BBA úřad práce vydal rozhodnutí, kdy rozhodl tak, že žalobci se odnímá ode dne 1. 8. 2012 příspěvek na péči.

Rozhodnutí bylo odůvodněno tak, že na základě opětovného posouzení nároku a výše z důvodu skončení platnosti ke dni 7. 12. 2011 příspěvku na péči bylo provedeno dne 23. 4. 2012 sociální šetření, při kterém se zjišťovala schopnost samostatného života žalobce z hlediska péče o vlastní potřebu a soběstačnost. Podrobnější informace ze sociálního šetření jsou uvedeny v záznamu ze sociálního šetření pro účely řízení o příspěvku na péči ve spise ÚP ČR – krajská pobočka v Brně, kontaktní pracoviště Mojmírovo náměstí 10, Brno-město. Dne 18. 5. 2012 předal úřad práce žádost o posouzení stupně závislosti Lékařské posudkové službě Městské správy sociálního zabezpečení Brno-město (dále jen „MSSZ“). Po dobu posuzování stupně závislosti bylo řízení o příspěvku na péči přerušeno.

Dle výsledků posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 5. 6. 2012 a ze dne 7. 6. 2012 posudkovým lékařem MUDr. M. B. MSSZ bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce potřebuje pomoc při následujících úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti:

- koupání nebo sprchování
- péče o ústa, vlasy, nehty, holení
- obstarávání osobních záležitostí
- uspořádání času, plánování života
- běžný úklid v domácnosti
- péče o prádlo
- přepírání drobného prádla
- udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpadem
- jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

Ve výsledku posouzení stupně závislosti posudkový lékař uvedl, že zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití posudkových kritérií stanovených v právních předpisech, protože byly objektivizovány všechny skutečnosti týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr. Z posudkově medicínského hlediska není při zjištěném zdravotním stavu důvod hodnotit další úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti jako nezvládané.

Dle výsledku posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči platného od 1. 1. 2012 (na základě novely zákona o sociální službě) posudkovým lékařem MUDr. M. B. bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu oprávněná osoba potřebuje pomoc při péči o domácnost jako jedné ze základních životních potřeb.

Při posuzování stupně závislosti vycházel posudkový lékař ze sociálního šetření, ze zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. P. Š. ze dne 19. 12. 2011 a lékařských zpráv a nálezů - MUDr. J. L. – neurologie ze dne 10. 10. 2011, oční ze dne 7. 7. 2011 a psychologie ze dne 11. 1. 2010.

Posudkový lékař uvedl v posudkovém zhodnocení, že podle § 8 odst. 2 písm. a) až d) zákona o sociální službě, není osobou, která se považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby a z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu ve smyslu § 3 písm. c) téhož zákona není schopna zvládat pouze jednu základní životní potřebu.

Dle rozhodnutí úřadu práce po obdržení výše uvedeného výsledku posudkového závěru byla žalobci v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. Dne 9. 7. 2012 se dostavila na úřad práce paní Ch. a na základě plné moci jí byla dána možnost seznámit se se spisovou dokumentací, ve věci týkající se správního řízení příspěvku na péči.

K námitce žalobce soud uvádí následující skutečnosti.

V ust. § 25 odst. 4 zákona o sociálních službách je uvedeno: „*Okresní správa sociálního zabezpečení zašle příslušné krajské pobočce Úřadu práce stejnopis posudku vydaného podle zvláštního právního předpisu s uvedením základních životních potřeb, které osoba není schopna zvládat, a dále s uvedením, zda jde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou nebo hluchoslepou, jestliže tato osoba nezvládá základní životní potřeby v oblasti orientace. Toto posouzení je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku, které obdrží žadatel.*“

Podle gramatického výkladu poslední věty citovaného ustanovení se vedlejší věta „*které obdrží žadatel*“ vztahuje ke slovu rozhodnutí, neboť zpravidla vedlejší věta přívlastková stojí za podstatným jménem, které rozvíjí. Pokud by zákonodárce zamýšlel, že by posouzení mělo být žadateli doručováno, pravděpodobně by daná věta vypadala takto: „*Toto posouzení, které obdrží žadatel, je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku.*“ Co se týče účelu, který má daná věta vyjadřovat, tak tento je předně vyjádřen

v tom, že dané posouzení má být zahrnuto do rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku a vycházet z něj. Pokud tedy je rozhodnutí založeno na daném posouzení a je jeho součástí, není již nezbytné posouzení žadateli doručovat. Z dikce zákona totiž vyplývá, že lékařská posudková služba okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OOSZ“) vydá na základě žádosti posudek o stupni závislosti, v němž stanoví, kolik životních potřeb posuzovaný nezvládne v důsledku svého nepříznivého zdravotního stavu. Při posuzování stupně závislosti osoby vychází okresní správa sociálního zabezpečení ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z vlastního vyšetření posuzujícího lékaře. Tyto závěry jsou potom výstupem posouzení, které je součástí rozhodnutí o přiznání či zamítnutí příspěvku.

Soud i přes výše uvedené dále konstatuje, že posouzení zdravotního stavu lékařem MSSZ ze dne 5. 6. 2012 a ze dne 7. 6. 2012 nebylo kompletně součástí rozhodnutí úřadu práce ze dne 10. 7. 2012, kterým tento orgán rozhodl odejmout žalobci od 1. 8. 2012 příspěvek na péči. Soud však prostudoval oba posudky o zdravotním stavu žalobce a zjistil, že všechny stěžejní informace z nich vyplývající jsou součástí rozhodnutí úřadu práce. MUDr. L. vycházel z podkladů, které jsou vyjmenovány v rozhodnutí úřadu práce a dospěl k přesně stejnému posudkovému závěru, jak je shora popsáno. Dle soudu tak vše podstatné, co je obsahem obou posudků, je zároveň obsaženo v rozhodnutí úřadu práce.

Po prostudování správního spisu taktéž soud zjistil, že se zde nachází *Vyrozumění účastníka správního řízení* ze dne 29. 6. 2012, které bylo zasíláno žalobci úřadem práce, a kde mu bylo sdělováno, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči s tím, že mu bylo sdělováno, že úřad práce pokračuje v přerušeném řízení, neboť dne 15. 6. 2012 obdrželi posouzení stupně závislosti z OSSZ. Dále zde bylo uvedeno, že se žalobce může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ústně nebo písemně, a to do tří pracovních dnů ode dne oznámení tohoto vyrozumění.

Soud má za to, že tato skutečnost, že přímo posouzení zdravotního stavu žalobce lékařem nebylo zasláno spolu s rozhodnutím o odnětí příspěvku na péči, jeho nezákonnost i přes výše uvedený výklad nemůže způsobit, neboť před vydáním rozhodnutí Vyrozuměním ze dne 29. 6. 2012 byl žalobce vyzván, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve věci opětovného posouzení nároku a výše příspěvku na péči, tedy že může nahlédnout do spisu a vyjádřit se k podkladům. S posouzením zdravotního stavu se tedy žalobce měl možnost seznámit.

Není tak pravdou, že by žalobci bylo ztíženo podat odvolání, nebo se kdykoliv v průběhu správního řízení mohl dostavit na úřad práce ve sjednaný termín a do spisu nahlédnout, jak bývá u správních orgánů běžnou praxí.

Nutno též podotknout, že žalobce podal do rozhodnutí úřadu práce odvolání dne 23. 7. 2012, v němž však také neuplatnil žádné výhrady, že by mu měly být doručeny výsledky posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči ze dne 5. 6. 2012 a ze dne 7. 6. 2012 posudkovým lékařem MUDr. M. B. Pouze rozporoval závěry o jeho zdravotním stavu, ke kterým posudkový lékař dospěl.

Co se týče tvrzení žalobce, že i ten daný paragraf chápe stejně, není zřejmé, z čeho tak konkrétně dovozuje. Doporučení veřejného ochránce práv však nejsou závazná.

Na základě výše uvedeného krajský soud uzavírá, že prvostupňové rozhodnutí splňuje zákonné požadavky a napadené rozhodnutí tak nebylo vydáno předčasně, co do námitky žalobce tak není nezákonné ani nicotné.

Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I.

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II tohoto rozsudku).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. prosince 2017

JUDr. Jana Kubenová
samosoudkyně